

3. Мельниченко О. В., Саєнко В. Г. Показники рівня розвитку силових і швидко-силових якостей юних спортсменів, які спеціалізуються з кіокушинкай карате. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*: науковий журнал. Харків: ХОВНОКУ-ХДАДМ, 2009. № 10. С. 188–190.

4. Мішельман С. В., Саєнко В. Г. Швидко-силова підготовка в контактних видах східних єдиноборств. *Актуальні проблеми розвитку традиційних і східних єдиноборств*: Зб. тез V Міжнар. (Інтернет) наук.-практ. метод. конф. Вип. 5. Харків: Акад. ВВ МВС України, 2011. С. 53–58.

5. Саєнко В. Г. *Теорія і методика спортивного тренування*: метод. рек. для студ. 3 курсу спец. „Олімпійський та професійний спорт”. Луганськ: Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2011. 147 с.

6. Толчєва Г. В., Саєнко В. Г. Основи управління довільними рухами та специфічні реакції адаптації організму спортсменів на фізичні навантаження. *Стратегічне управління розвитком фіз. культури і спорту*: Зб. наук. праць XI наук.-практ. Інтернет-конф. з міжн. участю. Харків: ХДАФК, 2023. С. 123–129.

7. Dzhym V., Saienko V., Pozdniakova O., Zhadlenko I., Kondratenko V. Intensification of sport activities in the process of training higher education seekers of various specialities. *Revista Eduweb*. 2023. Vol. 17 No 2. P. 43–53. DOI:10.46502/issn.1856-7576/2023.17.02.4

8. Iasechko S., Zaitsev O., Pokusa F., Saienko V., Harashchuk I. Legal regulation of intellectual property in sports. *SPORT TK-EuroAmerican Journal of Sport Sciences*. 2022. Vol. 11. P. 45. DOI:10.6018/sportk.526631

КОРЕЛЯЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ СПОРТСМЕНІВ СПОРТИВНИХ ТАНЦІВ КАТЕГОРІЇ «ЮВЕНАЛИ»

Дмитро Сашков, Світлана Стадник

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Анотація. В тезах висвітлено кореляційну залежність тестів технічної підготовленості і фізичного стану спортсменів спортивних танців категорії «Ювенали».

Ключові слова: кореляційний аналіз, спортсмени, спортивні танці, технічна підготовленість.

Вступ. Сучасне виконання змагальної програми потребує досконалих навиків у відображенні лексики спортивних танців програми «Європейська» та «Латиноамериканська». Кожен конкурсний спортивний танець має свої історичні витоки, свою базисну складову, а деякі і фольклорну та народну. Так багата палітра танцювальних рухів спонукає до максимізації виокремлення характерних рис – образ, витонченість та музикальність у виконанні базисної та вкрапленої в канву сучасної інтерпретації лексики спортивних танців даних

конкурсних програм. Автори (Осадців Т., 2002; Лисенко А.О., Горбенко О.В., 2020, 2021.) вказують на особливості творчого підходу до виконання кожної змагальної програми спортивних танців. Виходячи з вищесказаного моделюється характеристика компонентів технічної підготовленості спортсменів спортивних танців, їх взаємодії в парі, технічному обрамленні виконання змагальної програми [2, 4]. На етапі попередньої базової підготовки, до якої відноситься категорія «Ювенали», спортсмени спортивних танців мають свої особливості набуття майстерності в оволодінні та виконанні базисної основи контенту танцю, його ключових характерних (модельних) рухів та тіло положення (ракурсу) по відношенню партнера до партнерки [1,3]. Значну роль у виконанні змагальної програми відіграє ведення в парі. Модельне (оптимальне по характеристиці) виконання ведення в парі базується на синхронізації дії партнера та партнерки, ідеального відчуття дотичності до музичного супроводу. Характеристика компонентів технічної підготовленості спортсменів спортивних танців базується не тільки в кількісному оціненні її, а і визначенні взаємозв'язків від слабких до тісних та їх фізичного стану [8].

Мета дослідження: провести кореляційний аналіз рівня технічної підготовленості та фізичного стану спортсменів спортивних танців категорії «Ювенали»

Матеріал і методи дослідження: досліджено спортсменів категорії «Ювенали»: спортивних танців європейської програми (n=24) та латиноамериканської програми (n=28) Харківської школи танцю «Реґіон»; проведено теоретичний аналіз науково-методичної та спеціальної літератури, педагогічні спостереження та тестування, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Для визначення рівня технічної підготовленості спортсменів спортивних танців, а також для оцінки взаємозв'язку між показниками компонентів та фізичного стану було проведено кореляційний аналіз результатів тестування.

Таблиця 1

Матриця кореляційної залежності тестів з технічної підготовленості і індексу Руф'є спортсменів спортивних танців (європейська програма, n=24)

Тест \ № тесту	T1	T2	T3	T4	T5	T6
1. Музикальність	1					
2. Лінія корпусу	-0,71	1				
3. Рух (динаміка)	-0,72	0,02	1			
4. Ритмічна інтерпретація	0,14	0,09	-0,18	1		
5 Робота стопи	-0,41	0,42	0,54	-0,34	1	
6.Індекс Руф'є	0,06	-0,60	0,43	-0,62	0,29	1

В групі тестів виконання змагальних програм (Європейська) виділено *середні кореляційні взаємозв'язки між тестами*: рух («динаміка» – чітке виконання фігур, рухи, які відповідають характеру спортивних танців) і робота

стопи («техніка» - чітке виконання фігур) $r = 0,54$; лінія корпусу (правильні елементи лінії пари, які відповідають характеру спортивних танців) і Індекс Руф'є ($r = - 0,60$); ритмічна інтерпретація (чітка виразність в середині такту, емоційна чутність на музику – артистичність) та Індeksu Руф'є ($r = - 0,62$); *виділено тісні кореляційні взаємозв'язки між тестами*: музикальність (темп і основний ритм) і лінія корпусу (правильні елементи лінії пари, які відповідають характеру спортивних танців) ($r = - 0,71$); музикальність (темп і основний ритм) і рух («динаміка» – чітке виконання фігур, рухи, які відповідають характеру спортивних танців) ($r = - 0,72$);

Таблиця 2

Матриця кореляційної залежності тестів з технічної підготовленості і індексу Руф'є спортсменів спортивного танцю (латиноамериканська програма, n=28)

Тест \ № тесту	T1	T2	T3	T4	T5	T6
1. Музикальність	1					
2. Лінія корпусу	0,65	1				
3. Рух (динаміка)	0,91	0,36	1			
4. Ритмічна інтерпретація	0,83	0,31	0,97	1		
5 Робота стопи	-0,47	0,02	-0,63	-0,69	1	
6.Індекс Руф'є	-0,82	-0,8	-0,71	-0,68	0,11	1

В групі тестів виконання змагальних програм (латиноамериканська) виділено *середні* кореляційні взаємозв'язки між тестами: рух («динаміка» – чітке виконання фігур, рухи, які відповідають характеру спортивних танців) і робота стопи («техніка» - чітке виконання фігур) ($r = - 0,63$); музикальність (темп і основний ритм) і лінія корпусу (правильні елементи лінії пари, які відповідають характеру спортивних танців) ($r = 0,65$); ритмічна інтерпретація (чітка виразність в середині такту, емоційна чутність на музику – артистичність) і Індекс Руф'є ($r = - 0,68$); ритмічна інтерпретація (чітка виразність в середині такту, емоційна чутність на музику – артистичність) і робота стопи («техніка» - чітке виконання фігур) ($r = - 0,69$); *виділено тісні кореляційні взаємозв'язки між тестами*: рух («динаміка» – чітке виконання фігур, рухи, які відповідають характеру спортивних танців) і Індекс Руф'є ($r = - 0,71$); лінія корпусу (правильні елементи лінії пари, які відповідають характеру спортивних танців) і Індекс Руф'є ($r = - 0,80$); музикальність (темп і основний ритм) і Індекс Руф'є ($r = - 0,82$); музикальність (темп і основний ритм) і ритмічна інтерпретація (чітка виразність в середині такту, емоційна чутність на музику – артистичність) ($r = 0,83$); музикальність (темп і основний ритм) і рух («динаміка» – чітке виконання фігур, рухи, які відповідають характеру спортивних танців) ($r = 0,91$); рух («динаміка» – чітке виконання фігур, рухи, які відповідають характеру спортивних танців) і ритмічна інтерпретація (чітка виразність в середині такту, емоційна чутність на музику – артистичність) ($r = 0,97$).

Висновки. Одержані результати кореляційного аналізу відображають відмінні кореляційні зв'язки між показниками компонентів технічної підготовленості і фізичного стану спортсменів спортивних танців у виконанні програм: європейська програма має в основному середні 3 і тісніх 2 кореляційні зв'язки, латиноамериканська програма має більш насичений результат кореляційних зв'язків де середніх 4 і 6 тісних, що загалом характеризують більш щільну кореляційну залежність тестів з технічної підготовленості і індексу Руф'є спортсменів спортивних танців у виконанні латиноамериканської програми в порівнянні з європейською.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку. В перспективі планується дослідження технічної підготовленості спортсменів спортивних танців категорії «Юніори».

Список використаної літератури:

1. Демідова О. Підвищення рівня технічної підготовленості танцюристів 15-16 років на етапі спеціалізованої базової підготовки. Спортивний вісник Придніпров'я. 2016. № 1. С. 15-20
2. Кизім П.М., Гуменюк С.В., Батєєва Н.П. Вплив класичного танцю на рівень технічної підготовленості спортсменів в акробатичному рок-н-ролі на етапі попередньої базової підготовки. Харків, 2017. № 5 (61). С. 53-58.
3. Кизім П.М., Гуменюк С.В., Батєєва Н.П. Вплив засобів сучасної хореографії на рівень технічної підготовленості спортсменів з акробатичного рок-н-ролу на етапі попередньої базової підготовки. Харків, 2018. № 3 (65). С.14-21
4. Мулик В. В., Луценко Ю.М., Таран Л. Структура та зміст змагальних програм кваліфікованих спортсменів в акробатичному рок-н-ролі. Слобожанський науково-спортивний вісник. Харків, 2017. № 5(61). С.75 – 79.
5. Лисенко А.О., Горбенко О.В. Спортивні танці (європейська програма): навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 344 с. ISBN 978-617-7912-32-2
6. Лисенко А.О., Горбенко О.В. Спортивні танці (латиноамериканська програма): навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2021. 442 с.: іл. ISBN 978-617-8009-55-2
7. Осадців Т. Особливості підготовки танцюристів на етапі попередньої базової підготовки [Електронний ресурс] Спортивна наука України. 2016. № 1(71). С. 50–54. Режим доступу : <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/396/380>
8. Спортивна метрологія: теорія і практичні аспекти: Підручник. КНТ, 2010Сергієнко Л. П.. 776 с.